

BẢNG TIN HẰNG THÁNG SỐ 3

HỘI ÁI HỮU BIÊN HOÀ

A 501(c) (3) Non-Profit Organization Tax ID: 20-0094475

10731 TRIOLA LANE. HOUSTON, TEXAS 77072

DIỆN THOẠI: 713-922-5638 ** EMAIL: datlam1951@yahoo.com

Web Site: www.hoiaihuybienhoa.org

PHÁT HÀNH NGÀY 01 THÁNG 11 NĂM 2003, TẠI HOUSTON, TEXAS

Thành phần Ban Chấp Hành 2003-2005

Hội Trưởng

Ông Lâm Sĩ Đát

Phó Hội Trưởng Nội Vụ

Ông Nguyễn Bửu Lân

Phó Hội Trưởng Ngoại Vụ

Ông Trần Lãng

Thư Ký

Ông Trần Văn Thanh

Thủ Quỹ

Bà Nguyễn Thị Quyên

T/B Lễ Vía Đức Ông

Trần Thượng Xuyên

Ông Từ Phước Hạnh

Thông Tin và Liên Lạc

Cô Giã Lệ Vân

281-261-5844

Trụ sở tạm

HỘI ÁI HỮU BIÊN HOÀ

10731 Triola Lane

Houston, Texas 77072

Điện thoại:

281-933-3127

Email:

datlam1951@hotmail.com

**Thư từ và bài vở xin gửi về
địa chỉ trên**

Thư Ngỏ

Kính thưa Quý Đồng Hương và Thân Hữu,

Mùa Thu trở về với Houston, Texas cũng như khắp mọi nơi, hơn tháng nay, đã mang lại cho chúng ta những buổi bình minh với bầu trời xanh ngát, những áng mây trắng bàng bạc, nhẹ bay trong khung trời rực nắng, những cơn gió thu chạm da lạnh nhẹ vào trưa và những làn mưa bay vào những chiều rắng ánh hoàng hôn.

Những ngày sống vui tươi, hạnh phúc và thoải mái trong làn không khí dễ chịu đã tạo cho chúng ta đôi lúc lắng đọng tâm tư để cảm nhận được cái đẹp thiên linh, khi Vũ Trụ giao mùa và đôi khi thẳm kính suy tư để hướng tìm về những quá khứ êm đềm xa xưa nơi quê cũ Biên Hoà.

Quê hương miền xứ Bưởi trù phú, quê sông Đổng thương phổ nhuận tài, quê núi Bửu đất phát danh, chùa linh đạt đạo...vv..., và quê là nơi chúng ta đã được sinh thành dưỡng dục và thọ ơn phúc bao la của những bậc tiền nhân đã hy sinh bất chấp gian nguy bỏ công khai phá và tạo dựng nên tỉnh Biên Hoà.

Lắng đọng tâm tư hướng tìm về nguồn cội, dù đang định cư và sinh sống ở Houston, Texas hay khắp các tiểu bang của nước Hoa Kỳ hoặc thế giới, chúng ta, nếu có cơ hội, cùng nhau tổ chức những buổi lễ nghi cúng tế hầu tỏ lòng biết ơn sâu xa đến các bậc danh thần đã gây dựng nên quê hương thuở khai nguyên lập quốc.

Kính thưa Quý Vị,

Cũng trong tinh thần hiếu nghĩa cao quý này, nă nay là năm thứ ba, Ban Lễ Vía Đức Ông Hội Ái Hữu Biên Hoà sẽ tổ chức ngày Lễ Vía Đức Ông vào ngày 16 tháng 11 năm 2003.

Với thư mời tham dự được in và gửi đến quý vị, Ban Lễ Vía mong được quý vị nhún chút thời giờ về tham dự ngày Lễ Vía Đức Ông Thượng Đẳng Thần Trần Thượng Xuyên, một trong những bậc tiền nhân đã bỏ công sức tạo dựng tỉnh Biên Hoà và con dân Biên Hoà.

Đây là một truyền thống tốt đẹp và một thông lệ bất di được gìn giữ bởi chính con cháu Biên Hoà, mặc dù qua bao nhiêu cuộc thăng trầm của vận mệnh đất nước Việt Nam và nghìn trùng xa cách quê nhà.

Chúng ta hãy về góp một bàn tay với Ban Lễ Vía Đức Ông để cùng nhau tổ chức buổi lễ. Về để được dịp sum họp một nhà tỏ lòng nhớ ơn đến Đức Ông trong khung cảnh mùa Thu vẫn còn đẹp ý, đẹp tình.

Mùa Thu là mùa mang lại những kết quả tốt đẹp của mùa màng, công thương toàm lợi và nhân sĩ danh thành và cũng là mùa lễ lộc tri ơn. Đối với chúng ta là mùa vọng bái tưởng nhớ đến công nghiệp của Đức Ông.

Thân ái kính chào.

THAM KHẢO

Tiểu Sử và Công Nghiệp

Đức Thượng Đẳng Thần Trần Thượng Xuyên 1655-1725

Lời tựa:

Nhân dịp Ban Lễ Vía Đức Ông-Hội Ái Hữu Biên Hoà tại Houston, Texas chuẩn bị tổ chức Lễ Vía Đức Ông vào ngày 16 tháng 11 năm 2003, chúng tôi xin được giới thiệu đến Quý Vị bài viết về Tiểu Sử và Công Nghiệp Đức Thượng Đẳng Thần Trần Thượng Xuyên của nữ văn sĩ Trần Kim Vy và Ban Biên Tập Hội Ái Hữu Biên Hoà. Chúng tôi xin in ra để chúng ta có dịp tham khảo. Hội Ái Hữu Biên Hoà chân thành cảm ơn Đồng Hương Trần Kim Vy và Quý Vị trong Ban Biên Tập.

Tiểu Sử và Công Nghiệp:

Đất Biên Hoà có được như ngày hôm nay là do rất nhiều công lao của các bậc tiền nhân đã đổ xương máu để xây dựng và hình thành, tiêu biểu như các tướng: Trần Thượng Xuyên, Nguyễn Hữu Cảnh, Võ Tánh, Trịnh Hoài Đức, Nguyễn Tri Phương, Trương Công Định...v.v.. Nhờ công ơn chư vị Tiên Tổ trên mà non sông gấm vóc quê nhà ngày một mở rộng, mọi người được sống trong cảnh thanh bình cơm no, áo ấm.

Và vị Tổ Tiên được có nhiều công trạng được sử sách ghi danh và người dân Biên Hoà tôn lên làm Thần Hoàng của tỉnh nhà, đó là Đức Ông Trần Thượng Xuyên tự Thắng Tài húy Trần Tướng Công, người huyện Ngô Xuyên, phủ Cao Châu, tỉnh Quảng Đông, Trung Hoa.

Ông là Tổng Binh của ba châu: Cao Châu, Lô Châu và Liêm Châu dưới triều nhà Minh, Trung Hoa. Năm 1679, nhà Minh sụp đổ, nhà Mãn Thanh lên ngôi, nhiều trung thần nhà Minh không chịu thần phục Mãn Triều đã nổi dậy, trong đó có tướng Trần Thượng Xuyên và Trương Ngạn Địch phát cờ “bài Mãn phục Minh”.

Nhưng việc lớn không thành, cả hai vị Tổng Binh đã mang 3000 ngàn quân cùng gia quyến trên 50 chiếc thuyền, đến nước ta yết kiến chúa Nguyễn, lúc đó đang cai trị miền Nam, xin được thu nhận làm dân nước Đại Việt. Chúa Hiền Nguyễn Phúc Tần cho phép đoàn người Hoa do Trần Thượng Xuyên, Trần An Bình, Trương Ngạn Địch và Hoàng Tiến dẫn đầu, vào khai khẩn vùng Đông Phố thứ ấy còn hoang sơ vắng vẻ.

Tổng Binh Trương Ngạn Địch và Hoàng Tiến định cư ở Mỹ Tho, Định Tường, còn Tổng Binh Trần Thượng Xuyên và Trần An Bình thì dừng chân ở Đông Phố tức Biên Hoà ngày nay.

Tại Cù Lao Phố, một mặt ông lo nỗ lực huy động thương nhân, thành lập phố xá, một mặt hướng dẫn dân chúng mở mang nông nghiệp, buôn bán và trao đổi hàng hoá.

Thời bấy giờ giao thông chủ yếu là đường thủy, nên ông quyết định chọn Cù Lao Phố là một trảng đất nổi làm trụ điếm chính. Tại đây đất nhuộm phù sa màu mỡ dễ thích ứng cho việc trồng trọt.

Xung quanh Cù Lao Phố là dòng sông Đồng Nai bao bọc rất thuận tiện cho tàu bè qua lại. Nhờ vậy không bao lâu Cù Lao Phố đã trở thành một đô thị sùng túc, là một bến cảng nổi tiếng ở phía Nam, là nơi thuyền bè tụ tập trao đổi đủ mọi loại hàng hoá như: nông nghiệp, ngư nghiệp và thủ công nghiệp.

Tiếng lành đồn xa, Cù Lao Phố được nhiều tàu buôn ngoại quốc như Anh, Pháp, Hoà Lan, Tây Ban Nha, Bồ Đào Nha, Nhật Bản, Ấn Độ, Trung Quốc, Mã Lai, Nam Dương... ghé qua buôn bán, trao đổi khiến cho cuộc sống của người dân Biên Hoà ngày một sung túc giàu có hơn.

Về sau có nhiều dân phương Tây, Nhật Bản, Nam Dương đến đây buôn bán, lập nghiệp rồi chọn luôn nơi đây làm quê hương thứ hai. Họ lấy vợ sinh con đẻ cái, rồi các đời cháu chít của họ sau này hầu như đã trở thành người dân Việt Nam hoàn toàn.

Trong quyển “Đại Nam Nhất Thống Chí Lục Tỉnh Nam Việt” tập thượng, Biên Hoà, Gia Định, trang 30-31, đã mô tả cảnh phen thịnh của Cù Lao Phố như sau:

“Nhà ngói vách vôi, lầu quán hai tầng rực rỡ trên bờ sông liền lạc 5 dặm và phân hoạch qua ba đường phố: đường lớn giữa phố lót đá trắng, đường nhỏ lót đá xanh, đường ngang lót đá ong. Đường rộng bằng phẳng, người buôn đông đúc, tàu biển, ghe sông đều đậu neo chen lấn nhau, còn những nhà buôn bán to lớn ở đây là nhiều hơn hết, làm thành một đại đô hội”.

Trong quyển “Gia Định Thành Thông Chí” của Thượng Thư Bộ Lại Bộ Binh Trịnh Hoài Đức đã mô tả cuộc sống của các phú thương khi ghé qua Biên Hoà mua bán như sau:

“Từ xưa các thuyền ngoại quốc tới nơi này (Châu Đại Phố) nhổ neo, mướn nhà rồi kê khai các số hàng trong chuyến ấy cho các hiệu buôn trên đất liền biết. Các hiệu buôn định giá hàng, tốt lẫn xấu, rồi bao mua tất cả, không kể một món hàng nào ứ đọng. Đến ngày trở buồm về gọi là hồi đường, chủ thuyền cần mua món hàng gì, cũng phải làm sẵn hoá đơn đặt hàng trước mua giùm. Như, thế, chủ và khách được tiện lợi và sổ sách phân minh. Khách chỉ đờn hát vui chơi, đã có nước ngọt đầy đủ, lại khỏi phải lo ván thuyền hà ăn hư hại...”

Ngoài việc đưa dân đi khai hoang lập nghiệp, Tổng Binh Trần Thượng Xuyên còn là một võ tướng lão luyện tài ba, ông từng giúp chúa Nguyễn dẹp loạn và đập tan nhiều mưu đồ phản vua của giặc giả nổi lên trong vùng, nhằm bảo đảm sự yên lành cho dân chúng Đại Việt bây giờ.

Sử nhà Nguyễn ghi lại rằng năm 1715, Tướng Trần Thượng Xuyên cùng Phó Tướng Nguyễn Cửu Phú đã ra trận dẹp quân phản loạn do Nặc-Ông-Thâm chỉ huy và hạ được thành La Bích, xong lập Nặc-Ông-Yêm lên làm vua Chân Lạp. Cũng từ đó các vùng Biên Hoà, Gia Định, Định Tường, Long Hồ nay gọi là Vĩnh Long và An Giang đều được sát nhập vào Việt Nam. Đến năm 1725, con trai của ngài là tướng Trần Đại Định (rể của Mạc Cửu ở Hà Tiên) nối nghiệp cha theo phò Chúa Nguyễn, được phong làm chức Tổng Binh Định Viễn Hầu, chỉ huy hai đạo binh Phiên Trấn và Long Môn. Cả ba đời nhà họ Trần, cha là Trần Thượng Xuyên, con là Trần Đại Định và cháu là Trần Lực đều là những tướng tài được chúa Nguyễn trọng dụng, vì vậy chúa Nguyễn đã ban cho đại gia đình họ Trần này một tước vị hết sức cao quý là: “NGUYỄN VI VƯƠNG, TRẦN VI TƯỚNG, ĐẠI ĐẠI CÔNG THẦN BÁT TUYỆT”

Theo nhà biên khảo Lương Văn Lựu trong cuốn “Biên Hòa Sử Lược Toàn Biên” thì Đức Ông Trần Thượng Xuyên mất vào khoảng năm 1720, ngày 23 tháng 10 Âm Lịch và được an táng ở phía Bắc dinh Trấn Biên thuộc huyện Phước Bình (Tân Uyên) phủ Phước Long, tỉnh Biên Hoà. Còn theo bài vị ở chùa Thanh Lương (phường Bửu Hoà, tỉnh Biên Hoà) thì Đức Ông sanh năm 1655 và mất năm Canh Thìn 1700. Nhưng nếu so sánh lại với những ghi chép về công trạng của ba đời họ Trần thì có lẽ Đức Ông sanh năm 1655 và mất năm 1725 thì hợp lý nhất!

Để ghi nhớ công ơn to lớn khai hoang mở nước của Đức Ông Trần Thượng Xuyên, đời chúa Nguyễn đã không ngần ngại phong tước cao quý cho gia đình họ Trần là “NGUYỄN VI VƯƠNG, TRẦN VI TƯỚNG, ĐẠI ĐẠI CÔNG THẦN BÁT TUYỆT”, đến đời vua Minh Mạng và Thiệu Trị, mặc dù ngài đã qui tiên nhưng một lần nữa lại được tấn phong là “THƯỢNG ĐẲNG THẦN TRẦN THƯỢNG XUYÊN”.

Danh Lam và Thắng Cảnh:

Cũng nhằm tỏ lòng kính mến và biết ơn một vị tướng tài trí song toàn đã có công khai phá mở mang xứ mình và nhất là tình nhà, dân Biên Hoà có lập đình thờ Đức Ông tại xã Bình Trước, xưa kia ở ngay trước Tòa Án Biên Hoà, bên cạnh cây điệp già, do ông Xã Vội thủ từ. Đến năm 1906, được dời về gần bờ sông Đồng Nai, gần chợ Biên Hòa 300 thước. Đặc biệt trên nóc đình có nhiều hình tượng bằng sành kiêu mẫu tạc theo dân tộc Đại Việt và một số hình tượng theo cổ tích Trung Hoa. Ngày nay, đình ấy vẫn còn, đồng bào trong tỉnh gọi là Đình Tân Lâm và Tướng Trần Thượng Xuyên được con dân Biên Hoà triu mến tôn xưng là Đức Ông. Mỗi năm vào ngày 23 tháng 10 Âm Lịch, là ngày lễ cúng kỷ niệm ngày Đức Ông mệnh chung, ở nhiều nơi. Riêng ở Biên Hoà, dân chúng dù bận rộn cuộc sống hằng ngày chi nửa, cũng rủ nhau về Đình Tân Lâm tham dự Lễ Cúng Vía Đức Ông mấy ngày mấy đêm thật linh đình vui nhộn. Các bậc trưởng lão ở Biên Hoà cho biết Đức Ông rất linh thiêng vì đã hiển Thần. Mặc dù không còn ở dương gian mấy trăm năm nhưng Thánh Linh Ông vẫn luôn luôn phò hộ và độ trì con dân Biên Hòa được bình an mỗi khi họ đến Đình Tân Lâm cầu xin hay khẩn vái điều gì!

Ngoài Đình Tân Lân nơi thờ Đức Ông Trần Thượng Xuyên, người dân Biên Hoà còn có một con đường mang tên kỷ niệm Trần Thượng Xuyên. Con đường ấy chạy dọc theo bờ sông, từ Cầu Lạc Bộ Thanh Niên cạnh Nhà Bưu Điện lên đến trường Sơ Cấp Nguyễn Khắc Hiếu. Một trường trung học cũng được mang tên của Ông đó là Trường Trung Học Bán Công Trần Thượng Xuyên, cạnh bên Trường Công Lập Ngô Quyền, nằm trên đường Quốc Lộ 1. Nơi xã Bửu Hoà, ấp Mỹ Khánh, tại chùa Thanh Long, dân chúng cũng có đức tượng đồng và linh vị thờ Đức Ông Trần Thượng Xuyên.

Nhiều năm qua ở hải ngoại, tiểu bang California, nhất là thành phố San Jose, người dân Biên Hòa thường tụ họp lại với nhau vào ngày 23 tháng 10 Âm Lịch, cúng Vía Ông rất đông đủ tại nhà một đồng hương. Tại thành phố Houston, thuộc tiểu bang Texas, người dân Biên Hoà, hai năm qua cũng đã tổ chức Lễ Vía Ông. Năm đầu tiên thì tổ chức tại tư gia đồng hương Lâm Sĩ Đất, đến năm thứ nhì thì ban Lễ Vía Đức Ông Hội Ái Hữu Biên Hoà mượn được chỗ trong Khu Sinh Hoạt Cộng Đồng Sharptown. Khu Sinh Hoạt Cộng Đồng này rất khang trang, bãi đậu xe rộng rãi, phòng ốc thuận lợi cho việc cúng tế và thoải mái cho tất cả đồng hương và thân hữu đến tham dự có dịp hàn huyên tâm sự.

Danh Sử:

Là một vị tướng tài, một bậc trung quân quyết tâm bần phục Minh nhưng không thành, Đức Ông Trần Thượng Xuyên cùng với các chiến hữu và gia đình đã di cư sang nước Việt Nam, được Chúa Nguyễn cho phép vào lập nghiệp nơi vùng đất Đông Phố (tỉnh Biên Hoà ngày nay). Nơi đây, qua bao năm bỏ công sức tạo dựng, bất chấp gian nguy, trù gian dẹp loạn, khiến thiết xứ sở mới, Đức Ông đã dựng nên một địa danh nổi tiếng, đó là tỉnh Biên Hoà mà ngày nay là một tỉnh trù phú với công, thương nghiệp, có nhiều nhân tài về văn chương, thi, võ và lúc nào cũng an lành nhờ Thánh Linh của Đức Ông.

Mấy trăm năm qua cũng như hiện tại, người dân Biên Hoà vẫn một lòng quý mến, ghi ơn đến Đức Ông, bất cứ nơi nào, sinh sống gần xa, họ đều hành diện và luôn luôn thiết tha được cung kính Ngài.

NHỮNG TÁM LÒNG VÀNG

Sau đây là danh sách sơ khởi Quý Đồng Hương và Thân Hữu đóng góp vào ngày Lễ Vía Đức Ông:

*Siêu Thị Đồng Khánh (Louisiana): 1 con heo quay *Ông Giang Thu và Bà Trần Châu (Louisiana): \$200 dollars *Ông Giã Bội (Biên Hòa, Việt Nam): 1 con heo quay và 30 cây chả lụa *Bà Thái Thị Sanh (Seattle, WA): 1 thùng quýt *Bà Vương Tô (Houston, TX): Mì xào *Bà Lý Kiều (Houston, TX): 1 thùng quýt *Chị Hà Diệu Minh (Houston, TX): nhang đèn *Ông Lê Văn Trường (Houston, TX): nước trà và bánh mì *Cô Ngũ Ánh Vân (Cypress, TX): 2 bao nếp nấu xôi *Anh Đất, Lân và một vị ẩn danh (Houston, TX): In và gởi Bảng Tin và Thiệp Mời *Công Ty Điện Lạnh Aresco (Ông Thành, Houston, TX): \$100 dollars *Anh Huỳnh Phước Hải (Houston, TX): Mâm trái cây ngũ quả *Anh Nguyễn Bửu Lân (Houston, TX): 2 chục bông huệ *Một vị ẩn danh (Houston, TX): một thùng dưa chua *Cô Nam (Houston, TX): srong sa *Anh Phan Bá Tiến (Houston, TX): Rượu * Anh Hân (Houston, TX): Chụp hình và quay phim.

Thông Báo

Chúng tôi xin cáo lỗi cùng Quý Đồng Hương và Thân Hữu về việc không ấn hành tiếp tục bài Tham Khảo Biên Hùng Liệt Sử trong Bảng Tin hàng Tháng số 3 kỳ này. Bởi vì hai lý do: Thứ nhất, chúng tôi muôn giới thiệu đến quý vị những tài liệu cũng như tin tức đặc biệt liên quan đến ngày Lễ Vía Đức Ông. Thứ hai, dù chúng tôi hết sức cố gắng phối hợp bài vở cho được đầy đủ, chúng tôi không có đủ chỗ để in. Xin Quý Vị thông cảm, nhất là Quý Vị nào đã gởi bài cho chúng tôi.

Chúng tôi xin cáo lỗi cùng Anh Chị Nguyễn Mai về việc thông tin cô Nguyễn Hoàng Lâm đang theo học ngành Bác Sĩ Nhi Đồng, thật sự là cậu trưởng nam Nguyễn Hoàng Lâm. Xin cáo lỗi.

MỌI ĐÓNG GÓP VỀ TIN TỨC, VĂN, THƠ, CHÚC MỪNG, PHÂN ƯU..V.V..SẼ ĐẾN VỚI HƠN 150 GIA ĐÌNH ĐỒNG HƯƠNG VÀ THÂN HỮU BIÊN HOÀ.